

Otomobil Aksesuar Satışında ÖTV Matrah Tespiti ve Yaşanan Sorunlar

Sunumu yapılacak konu Özel Tüketim Vergisi Kanunu, II Sayılı Liste ÖTV Uygulama Tebliği, Ankara Bölge İdare Mahkemesi Kararı ve İstanbul ve Ankara Vergi Dairesi Başkanlıkları tarafından verilmiş 2 adet özelge ile ele alınacaktır.

Özel Tüketim Vergisi bütçe vergi gelirleri içinde %22 oranında paya sahip bulunmaktadır. ÖTV gelirlerinin %36'sı petrol ve doğalgaz, %37'si ise, tütün mamullerinden elde edilmektedir. II Sayılı listeye göre motorlu araç satışından sağlanan ÖTV %11 oranındadır.

gerekmediđi.

Sayı: B.07.1.GİB.4.34.17.01-135-83702
Tarih: 01/10/2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIğI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIğI

Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü

Sayı : 39044742-135-83702

01/10/2015

Konu : İlk iktisaptan sonra araca eklenen aksesuarlar için
ilave ÖTV tarhiyatı gerekip gerekmediđi.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, ilk iktisap kapsamında teslimi gerçekleştirilen araçların daha sonra otogaz veya aksesuar taktırmak/eklemek üzere tekrar Firmanıza getirilmesi halinde, Firmanızca araca otogaz veya aksesuar taktırma/ekleme işlemlerine ilişkin olarak müşteriler adına düzenlenecek faturada ÖTV hesaplanıp hesaplanmayacağı sorulmaktadır.

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun;

- (1/1-b) maddesinde, Kanuna ekli (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanların ilk iktisabının bir defaya mahsus olmak üzere ÖTV'ye tabi olduğu,

- (2/1-b) maddesinde, ilk iktisabın; (II) sayılı listedeki mallardan Türkiye'de kayıt ve tescil edilmemiş olanların kullanılmak üzere ithalini, motorlu araç ticareti yapanlardan iktisabını, motorlu araç ticareti yapanlar tarafından kullanılmaya başlanmasını, aktife alınmasını veya adlarına kayıt ve tescil ettirilmesini ifade ettiği,

- (3/a) maddesinde, mal teslimi veya ilk iktisap hallerinde vergiyi doğuran olayın malın teslimi veya ilk iktisabında meydana geldiği,

- (11/3) maddesinde, Kanuna ekli (II) sayılı listedeki mallar için verginin matrahının; bunların ilk iktisabında hesaplanacak ÖTV hariç, KDV matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül etmekte olduğu,

- (12/1) maddesinde, özel tüketim vergisinin, bu Kanuna ekli listelerde yazılı malların karşılarında gösterilen tutar ve/veya oranlarda alınacağı, (II) sayılı listedeki mallardan alınacak verginin, mükellefin bu malı alış bedeli ile her hâlükârda bu malların imalatçısının satış bedeli veya ithalatta hesaplanan katma değer vergisi matrahı üzerinden malın tabi olduğu orana göre hesaplanan vergi tutarından az olamayacağı, verginin, mükellefin alış bedeli üzerinden hesaplandığı durumlarda, malı

indirilebileceği, ancak bu indirimler sonrası kalan tutarın, malın imalatçısının satış bedelinden veya ithalatta hesaplana katma değer vergisi matrahından düşük olamayacağı

hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, mezkûr Kanununun (11/3) ve (12/1) maddesi uygulamasına ilişkin olarak Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı List Uygulama Genel Tebliğinin;

- (III/A/1) bölümünde, ÖTV matrahına esas alınan KDV matrahının tespitinde, Katma Değer Vergisi Kanununun 20 ile 27 nci maddeleri ile bu maddelere ilişkin Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde yapılan açıklamaların dikkate alınacağı; dolayısıyla, (II) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tâbi taşıtların yurtiçinden ilk iktisabı ile aynı listede yer alan kayıt ve tescile tâbi olmayan taşıtların imal ya da inşa edenler tarafından yurtiçinde tesliminde ÖTV matrahının, işlemin karşılığın teşkil eden bedel olduğu; teslim edilen taşıt karşılığında her ne nam adı altında olursa olsun müşteriden alınan bedellerin, teslim edilen taşıtın ÖTV matrahına dâhil olduğu; vergiyi doğuran olayın gerçekleştiği teslim veya ilk iktisaba ait faturada ayrıca gösterilen ticari teamüllere uygun iskontoların ÖTV matrahından indirilebileceği; öte yandan, (II) sayılı listedeki taşıtlardan alınacak verginin, mükellefin bu taşıtı alış bedeli ile her halükârda bu taşıtın imalatçısının satış bedeli veya Katma Değer Vergisi Kanununun 21 inci maddesine göre ithalatta hesaplanan KDV matrahı üzerinden taşıtın tabi olduğu orana göre hesaplanan vergi tutarından az olamayacağı,

- (III/A-3) bölümünde, teslimi veya ilk iktisabı yapılan taşıta ilişkin satış anında veya daha sonraki bir tarihte ortaya çıkan vade farkı, fiyat farkı, faiz vb. gelirler ile ÖTV mükellefleri tarafından yapılan ve taşıtın teslimi veya ilk iktisabında alıcıdan ayrıca alınan aksesuar, boya koruma, kuaför, ek garanti ve benzeri teslim ve hizmetlere ilişkin bedellerin ÖTV matrahına dâhil olduğu; ancak, teslimi veya ilk iktisabı yapılan taşıt için, müşterinin vekâlet vermek suretiyle satıcı firmaya yaptırdığı trafik kayıt ve tescil işlemleri ile plaka çıkartılmasına ilişkin hizmet bedelinin müşteriye yansıtılmasında bu bedelin, taşıtın ÖTV matrahına dâhil edilmeyeceği; mükelleflerin söz konusu hizmet bedeli için, rayicine göre yüksek bedel göstermek suretiyle taşıt bedelini, dolayısıyla ÖTV matrahını, azaltması halinde bu işlemlerin Vergi Usul Kanununun 3 üncü maddesi gereğince, işlemlerin gerçek mahiyetinin esas olması prensibinden hareketle muvazaa olarak değerlendirileceği ve buna göre işlem tesis edileceği

belirtilmiştir.

Buna göre, Firmanızca ilk iktisap kapsamında teslimi yapılan araçlara ait ÖTV matrahı, teslim edilen araç karşılığında her ne nam adı altında olursa olsun müşteriden alınan bedellerin (alıcının vekâlet vermek suretiyle Firmanıza yaptırdığı trafik kayıt ve tescil işlemlerine ilişkin hizmet bedelleri hariç) toplamından az olamaz. Dolayısıyla, taşıtın ilk iktisap kapsamında teslimine ilişkin olarak alıcıdan ayrıca alınan oto gaz ve aksesuar bedelleri (montaj bedeli dahil) ÖTV matrahına dâhildir.

Öte yandan, taşıtın ilk iktisap kapsamında tesliminden sonra taşıta ilişkin yapılan teslim ve verilen hizmetler ÖTV matrahına dahil olmamakla birlikte; alıcının vekâlet vermek suretiyle yaptıracağı trafik kayıt ve tescil işlemlerine ilişkin hizmet bedellerinin rayicine göre yüksek bedelle gösterilmesi veya başka suretlerle araç bedelinin, dolayısıyla ÖTV matrahının azaltılmasını sağlayacak doğrultuda işlem tesis edilmesi halinde, bu durumun Vergi Usul Kanununun 3 üncü maddesi gereğince, işlemlerin gerçek mahiyetinin esas olması prensibinden hareketle muvazaa olarak değerlendirileceği ve buna göre işlem tesis edileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Oto aksesuarlarının ÖTV matrahına dahil edilip edilmeyeceği ile ödenecek ÖTV'nin muhasebe kaydı hk.

Sayı: 27575268-105[03-2015-500]-48839
Tarih: 08/02/2019

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : 27575268-105[03-2015-500]-48839

08.02.2019

Konu : Oto aksesuarlarının ÖTV matrahına dahil edilip edilmeyeceği ile ödenecek ÖTV'nin muhasebe kaydı hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden, motorlu araçların satışı, bakımı ve onarımı işiyle iştigal eden firmanız tarafından ilk iktisap kapsamında nihai kullanıcılara teslimi gerçekleştirilen taşıtlar için taşıtın teslim bedeli içinde tahsil edilerek firmanızca ilgili vergi dairesine beyan ve ödemesi yapılan ÖTV tutarının, KDV matrahı ile kurumlar vergisi matrahı arasında fark oluşmasına sebebiyet verdiği ve vergi dairesince izahat talep edildiği hususlarından bahisle, bu işleme ilişkin muhasebe kaydının ne şekilde yapılması gerektiği ve taşıtların ilk iktisabı aşamasında taşıta montajı yapılan ancak taşıt teslim faturasıyla aynı tarihli ayrı bir faturada gösterilen park sensörü gibi ilave malzeme/aksesuar bedellerinin taşıtın satış bedeline dahil edilip edilmeyeceği hakkında Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmıştır.

1. 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu Uygulaması Yönünden

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun;

- (1/1-b) maddesinde, Kanuna ekli (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanların ilk iktisabının bir defaya mahsus olmak üzere ÖTV'ye tabi olduğu,

- (2/1-b) maddesinde, ilk iktisabın; (II) sayılı listedeki mallardan Türkiye'de kayıt ve tescil edilmemiş olanların kullanılmak üzere ithalini, motorlu araç ticareti yapanlardan iktisabını, motorlu araç ticareti yapanlar tarafından kullanılmaya başlanmasını, aktife alınmasını veya adlarına kayıt ve tescil ettirilmesini ifade ettiği,

- (3/a) maddesinde, mal teslimi veya ilk iktisap hallerinde vergiyi doğuran olayın malın teslimi veya ilk iktisabında meydana geldiği,

- (11/3) maddesinde, Kanuna ekli (II) sayılı listedeki mallar için verginin matrahının; bunların ilk iktisabında hesaplanacak ÖTV hariç, KDV matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül ettiği,

- (12/1) maddesinde, özel tüketim vergisinin, bu Kanuna ekli listelerde yazılı malların karşılarında gösterilen tutar ve/veya oranlarda alınacağı, (II) sayılı listedeki mallardan alınacak verginin, mükellefin bu malı alış bedeli ile her hâlükârda bu malların imalatçısının satış bedeli veya ithalatta hesaplanan katma değer vergisi matrahı üzerinden malın tabi olduğu orana göre hesaplanan vergi tutarından az olamayacağı, verginin, mükellefin alış bedeli üzerinden hesaplandığı durumlarda, malı teslim tarihine kadar bu malı mükellefe teslim eden tarafından yüzde 10'a kadar yapılan indirimlerin alış bedelinden de indirilebileceği, ancak bu indirimler sonrası kalan tutarın, malın imalatçısının satış bedelinden veya ithalatta hesaplanan katma değer vergisi matrahından düşük olamayacağı

hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, mezkûr Kanunun (11/3) ve (12/1) maddeleri uygulamasına ilişkin olarak Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinin;

- (III/A/1) bölümünde, ÖTV matrahına esas alınan KDV matrahının tespitinde, Katma Değer Vergisi Kanununun 20 ila 27 nci maddeleri ile bu maddelere ilişkin Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde yapılan açıklamaların dikkate alınacağı; dolayısıyla, (II) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tâbi taşıtların yurtiçinden ilk iktisabı ile aynı listede yer alan kayıt ve tescile tâbi olmayan taşıtların imal ya da inşa edenler tarafından yurtiçinde tesliminde ÖTV matrahının, işlemin karşılığını teşkil eden bedel olduğu; teslim edilen taşıt karşılığında her ne nam adı altında olursa olsun müşteriden alınan bedellerin, teslim edilen taşıtın ÖTV matrahına dâhil olduğu; vergiyi doğuran olayın gerçekleştiği teslim veya ilk iktisaba ait faturada ayrıca gösterilen ticari teamüllere uygun iskontoların ÖTV matrahından indirilebileceği; öte yandan, (II) sayılı listedeki taşıtlardan alınacak verginin, mükellefin bu taşıtı alış bedeli ile her hâlükârda bu taşıtın imalatçısının satış bedeli veya Katma Değer Vergisi Kanununun 21 inci maddesine göre ithalatta hesaplanan KDV matrahı üzerinden taşıtın tabi olduğu orana göre hesaplanan vergi tutarından az olamayacağı,

- (III/A-3) bölümünde, teslimi veya ilk iktisabı yapılan taşıta ilişkin satış anında veya daha sonraki bir tarihte ortaya çıkan vade farkı, fiyat farkı, faiz vb. gelirler ile ÖTV mükellefleri tarafından yapılan ve taşıtın teslimi veya ilk iktisabında alıcıdan ayrıca alınan aksesuar, boya koruma, kuaför, ek garanti ve benzeri teslim ve hizmetlere ilişkin bedellerin ÖTV matrahına dâhil olduğu; ancak, teslimi veya ilk iktisabı yapılan taşıt için, müşterinin vekâlet vermek suretiyle satıcı firmaya yaptırdığı trafik kayıt ve tescil işlemleri ile plaka çıkartılmasına ilişkin hizmet bedelinin müşteriye yansıtılmasında bu bedelin, taşıtın ÖTV matrahına dâhil edilmeyeceği; mükelleflerin söz konusu hizmet bedeli için, rayicine göre yüksek bedel göstermek suretiyle taşıt bedelini, dolayısıyla ÖTV matrahını azaltması halinde bu işlemlerin Vergi Usul Kanununun 3 üncü maddesi gereğince, işlemlerin gerçek mahiyetinin esas olması prensibinden hareketle muvazaa olarak değerlendirileceği ve buna göre işlem tesis edileceği

belirtilmiştir.

Buna göre, firmanızca ilk iktisap kapsamında teslimi yapılan araçlara ait ÖTV matrahı, teslim edilen araç karşılığında her ne nam adı altında olursa olsun müşteriden alınan bedellerin (alıcının vekâlet vermek suretiyle firmanıza yaptırdığı trafik kayıt ve tescil işlemlerine ilişkin hizmet bedelleri hariç) toplamıdır. Buna göre, firmanızca taşıtın ilk iktisap kapsamında teslimine ilişkin olarak alıcıdan ayrıca alınan park sensörü gibi aksesuar bedelleri (montaj bedeli dahil), buna ilişkin ayrı bir fatura tanzim edilse dahi taşıtın ÖTV matrahına dâhildir.

Öte yandan, taşıtın ilk iktisap kapsamında tesliminden sonra taşıta ilişkin yapılan teslim ve verilen hizmetler ÖTV matrahına dâhil olmamakla birlikte; sair suretlerle araç bedelinin, dolayısıyla ÖTV matrahının azaltılmasını sağlayacak doğrultuda işlem tesis edilmesi halinde, bu durumun Vergi Usul Kanununun 3 üncü maddesi gereğince, işlemlerin gerçek mahiyetinin esas olması ilkesi kapsamında muvazaa olarak değerlendirileceği ve buna göre işlem tesis edileceği tabiidir.

2. Tekdüzen Muhasebe Sistemi Uygulaması Yönünden

Tekdüzen muhasebe sisteminin uygulanmasına ilişkin açıklamalar, 26/12/1992 tarihli ve 21447 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ve daha sonra bu konuda yayımlanan diğer tebliğlerde yapılmıştır.

Buna göre, firmanızca ilk iktisap kapsamında teslim edilen taşıtlarla ilgili olarak ödenecek ÖTV'nin, 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinin, Muhasebe Usul ve Esasları/V-Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları başlığı altında yer alan C-Hesap Planı Açıklamaları çerçevesinde "360 Ödenecek Vergi ve Fonlar" hesabında izlenmesi gerektiği tabii olup, özge talep formunuzda yer alan örnek işleme dair muhasebe kaydının aşağıdaki şekilde olması gerekmektedir.

120. ALICILAR HESABI

68.440

600. YURTIÇİ SATIŞLAR HESABI

40.000

360. ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI

18.000

391.HESAPLANAN KDV HESABI

10.440

Bilgi edinilmesini rica ederim.

T.C.

ANKARA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
4. VERGİ DAVA DAİRESİ
ESAS NO :
KARAR NO

İSTİNAF İSTEMİNDE BULUNAN

(TARAFLAR)

:

VEKİLİ

:

2- DAVALI : ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Kızılırmak Mah. 1450. Sok. No:5 Çankaya/ANKARA

İSTEMİN ÖZETİ

: Davacı şirket adına, 2011 yılında satışını gerçekleştirdiği

bazı araçların alış bedelinden daha düşük satılarak ÖTV matrahının noksan tespit edildiği ayrıca, araca eklenmek suretiyle araç ile birlikte satışı yapılan otomatik ayna, çelik jant, metalik boya vb. aksesuarların satış faturasına dahil edilmeyerek özel tüketim vergisi matrahının azalmasına sebebiyet verildiğinden bahisle hakkında düzenlenen

sayılı vergi inceleme raporuna istinaden 2011/01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11 ve 12 dönemine ilişkin tespit edilen matrah farkları üzerinden resen 1 kat vergi ziyai cezalı özel tüketim vergisi tarh edilmesine ilişkin işlemlerin iptali istemiyle açılan davada; uyuşmazlık konusu 2011 döneminde yürürlükte bulunan 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 12. maddesinin 1. fıkrasında, (01.07.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5766 sayılı Kanun'un 19. maddesinin (d) bendiyle eklenen düzenleme); "(II) sayılı listedeki mallardan alınacak verginin, mükellefin bu malı alış bedeli üzerinden, malın tabii olduğu orana göre hesaplanan vergi tutarından az olamayacağı, verginin alış bedeli üzerinden hesaplandığı durumlarda, mükellefin malı teslim tarihine kadar bu malı mükellefe teslim eden tarafından yüzde 10'a kadar yapılan indirimlerin alış bedelinden de indirileceği ve 08.07.2008 gün ve 26930 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 14 Seri Nolu Özel Tüketim Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nin uyuşmazlık konusu dönemde yürürlükte bulunan "Taşit araçlarında vergi matrahı" başlıklı 7. Bölümünde, mükelleflerin teslim ettikleri (II) sayılı listedeki mallara ilişkin hesapladıkları (varsa ticari teamüllere uygun iskonto tutarının da düşülmesi sonucu oluşan) ÖTV'nin matrahı alış bedelinden daha düşük ise, ÖTV'nin alış bedeli üzerinden hesaplanacağı, bu malların mükellef tarafından teslim tarihine kadar, malları mükellefe satanların satış bedeli üzerinden indirim yapmış olması halinde, mükellefin alış bedelinin %10'unu aşmamak üzere yapılan indirim tutarının düşülmesi sonucu kalan tutarın ÖTV'nin matrahının tespitinde dikkate alınacağı düzenlemeleri karşısında, davacı tarafından 2011 yılının muhtelif dönemlerinde

T.C.

ANKARA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
4. VERGİ DAVA DAİRESİ

ESAS NO :

KARAR NO :

satışını gerçekleştirdiği 2632 adet motorlu araçtan 2186 tanesi için beyan ettiği ÖTV matrahının, aracın ÖTV hesaplanmaksızın alındığı ithalatçı firma tarafından düzenlenen alış faturasındaki bedelden düşük beyan edilmesi nedeniyle, davacı şirketin, araçları müşterilere teslim tarihine kadar yapılan iskontolarla iptal edilen iskonto tutarları da dikkate alınarak belirlenen matrah üzerinden, davacı şirket adına vergi ziyai cezalı özel tüketim vergisi tarh edilmesi işleminde hukuka aykırılık görülmediği; aksesuar satışlarının araç bedeline eklenmemek suretiyle özel tüketim vergisi matrahının azaltıldığı iddiasına gelince; 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 11. maddesinin 3. fıkrasında, (II) sayılı listelerdeki mallar için verginin matrahının katma değer vergisi matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül edeceği, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 20. maddesinde, teslim işlemlerinde matrahın, bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu, bedelin ise, malı teslim alandan bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği, 24. maddesinde ise, KDV matrahına nelerin dahil olacağı düzenlemelerine yer verildiği, davacı şirketin sadece motorlu kara taşıtlarının perakende ticareti ile değil genel bakım ve onarım hizmetleri faaliyetiyle de işgal ettiği dikkate alındığında, bu iki faaliyet konusunun birbirinden bağımsız olması, genel bakım ve onarım hizmetleri faaliyetlerinin motorlu kara taşıtlarının perakende ticareti faaliyetiyle ilgisinin bulunmaması, yurt dışından ithal edilen araçların genel bakım ve onarım hizmetleri faaliyetinin ÖTV Kanunu'na tabi ve yapılan hizmetlerin de ÖTV matrahına dahil olduğu yönünde bir düzenleme bulunmaması, yurt dışından ithal edilen ve davacının bayilik sözleşmesi kapsamında satın aldığı araçların satış bedelleri üzerinden zaten ÖTV hesaplanıp beyan edilmiş olması, alış ve satış faturaları arasındaki farktan kaynaklanan kısım için fark ÖTV tarhiyatının da yapılmış olması, aracı satın alan kişinin aracı istediği servise bakım onarım için götürebileceği gibi istediği firmaya giderek aksesuar taktırabileceği, söz konusu işlemin aracın satışından sonra da mümkün bulunması, ÖTV'ye tabi olan satışın yurt dışından ithal edilen ve ilk iktisap kapsamında satışı yapılan araç olduğunun Yasa'da açıkça belirtilmesi, davacı firmanın da aksesuar alış ve satışları için ayrıca fatura düzenlediğinin görülmesi hususları bir arada değerlendirildiğinde, ÖTV'ye tabi olması gerektiği belirtilerek aksesuar bedeli olarak toplam 5.533.370,60-TL matrah farkı üzerinden her bir aracın tabi olduğu ÖTV oranına göre eksik beyan edildiğinden bahisle davacı adına vergi ziyai cezalı özel tüketim vergisi tarh edilmesi işleminde hukuka uygunluk görülmediği, gerekçesiyle dava konusu işlemlerin kısmen iptaline, kısmen dedavanın reddine dair Ankara 5. Vergi Mahkemesinin . sayılı kararının; taraflarca hukuka

T.C.

**ANKARA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
4. VERGİ DAVA DAİRESİ**

ESAS NO :

KARAR NO :

aykırı olduğu ileri sürülerek kaldırılması istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ

: Taraflarca savunma verilmemiştir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Ankara 4. Vergi Dava Dairesince işin gereği görüşüldü :

Dayandığı hukuki ve kanuni nedenlerle gerekçesi yukarıda açıklanmış bulunan Ankara 5. Vergi Mahkemesinin 1/2020 sayılı karar, aynı gerekçe ve nedenlerle Dairemizce de uygun görülmüş olup, dilekçelerde ileri sürülen iddialar anılan kararın kaldırılmasını sağlayacak durumda bulunmadığından istinaf istemlerinin reddine, istinaf edenden davacıdanbinde 4,55 oranında ve 54,40-TL'den az olmamak üzere hesaplanacak nispi karar harcından mahkemece karara bağlanan harcın mahsubundan sonra kalan harç tutarının alınmasına, istinaf aşamasında yapılan yargılama giderlerinin istinaf edenler üzerinde bırakılmasına, posta gideri avansından artan miktarın istinaf isteminde bulunanlara iadesine, kararının tebliğinden itibaren 30 gün içerisinde Danıştay'a temyiz isteminde bulunma yolu açık olmak üzere, 1/2020 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

**ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ (II) SAYILI LİSTE
UYGULAMA GENEL TEBLİĞİ**

6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun¹ 19 uncu maddesinin (c) bendi hükmüne göre, özel tüketim vergisi (ÖTV) 1 Ağustos 2002 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu Tebliğin konusunu, Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listede yer alan mallara ilişkin hükümler ile bu hükümlerle ilgili olmak üzere adı geçen Kanunun uygulanmasına dair usul ve esaslara yönelik açıklamalar oluşturmaktadır.

I- MÜKELLEFİYET

A- VERGİNİN KONUSU

1. (II) Sayılı Liste Kapsamındaki Mallarda Verginin Konusu

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca, bu Kanuna ekli (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanların ilk iktisabı; kayıt ve tescile tabi olmayanların ise ithalatı, imal ya da inşa edenler tarafından teslimi ile ÖTV uygulanmadan önce müzayede yoluyla satışı bir defaya mahsus olmak üzere ÖTV'ye tabidir.

ÖTV, konusuna giren her mal için bir kez uygulandığından, verginin kapsamına giren (II) sayılı listedeki malların vergi uygulandıktan sonraki el değiştirmeleri veya iktisapları, vergiye tabi değildir. Örneğin, Türkiye'de henüz kayıt ve tescil edilmemiş panelvan tipi bir taşıtın, bayi tarafından (A) kişisine ilk iktisap kapsamında satışı ÖTV'ye tabidir. Ancak, (A) kişinin söz konusu taşıtı kayıt ve tescilden önce veya sonra (B) kişisine satması aşamasında ÖTV aranmaz.

(II) sayılı liste kapsamındaki mallardan daha önce ÖTV'ye tabi tutulmamış olanların, mahkeme satış memurlukları ve icra daireleri dâhil olmak üzere, resmî veya özel kuruluşlarca müzayede yoluyla satışı ÖTV'ye tabidir. Örneğin, motorlu araç ticareti yapan bir mükellefin satmak üzere elinde bulundurduğu ve henüz Türkiye'de kayıt ve tescil ettirilmemiş binek otomobillerinin icra yoluyla satılması halinde, bu taşıtı kullanmak üzere alan açısından ilk iktisap söz konusu olacağından bu satış vergiye tabidir. Bununla birlikte, bu mükellefin kendi adına kayıt ve tescil edilmiş binek otomobilinin icra yoluyla satılması halinde, ÖTV uygulanmaz.

2. (II) Sayılı Listenin Kapsamı

Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listede, yarı römorklar için çekiciler, binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş motorlu taşıtlar, eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar, özel amaçlı motorlu taşıtlar, motosiklet, helikopter, uçak, gemi, yat, eğlence ve spor tekneleri gibi taşıtlar yer almaktadır. (II) sayılı listedeki tarife pozisyon numaralarında sınıflandırılan taşıtların aksam ve parçaları, bu liste kapsamında ÖTV'ye tabi değildir.

Mezkûr listeye göre Türk Gümrük Tarife Cetvelinin,

- 87.03 tarife pozisyonunda sınıflandırılan ambulanslar, mahkûm taşımaya mahsus arabalar, cenaze arabaları, itfaiye öncü arabaları gibi özel amaçla yapılmış motorlu taşıtlar,
- 87.04 tarife pozisyonunda sınıflandırılan motorlu taşıtlardan kayıt ve tescile tabi olmayanlar,
- 87.05 tarife pozisyonunda sınıflandırılan itfaiye taşıtları ile bu pozisyonda sınıflandırılan motorlu taşıtlardan kayıt ve tescile tabi olmayanlar,
- 87.11 tarife pozisyonunda sınıflandırılan motosiklet sepetleri,
- 88.02 tarife pozisyonunda sınıflandırılan taşıtlardan uzay araçları (uydular dâhil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları ile askeri, zirai, yangınla mücadelede kullanılan özel yapıdaki helikopterler ve uçaklar,
- 89.03 tarife pozisyonunda sınıflandırılan taşıtlardan şişirilebilir olanlar, birim ağırlığı 100 kilogramı geçmeyenler, kürekli kayıklar ve kanolar

(II) sayılı liste kapsamında değildir. Ancak, (II) sayılı listede, parantez içi hükümlerle ÖTV'ye tabi tutulmamaları sağlanan taşıtların, ÖTV'ye tabi tutulmama amacı dışında, ÖTV'ye tabi diğer taşıtlar gibi kullanıldıklarının tespiti halinde, taşıtın mevcut durumu, teknik özellikleri, kullanım şekli ve benzeri hususlar dikkate alınmak suretiyle bu taşıtlar genel hükümler çerçevesinde vergilendirilir.

¹ 12.06.2002 tarihli ve 24783 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Öte yandan Türk Gümrük Tarife Cetvelinin,

- 87.01 tarife pozisyonunda sınıflandırılan traktör,
- 87.16 tarife pozisyonunda sınıflandırılan römork,
- 87.12 tarife pozisyonunda sınıflandırılan bisiklet

gibi (II) sayılı listede yer almayan tarife pozisyonları kapsamındaki mallar ÖTV'ye tabi değildir.

(Mülga paragraf:RG-4/5/2016-29702)

ÖTV'nin konusuna giren malların tanımlanmasında, Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yer alan tanımlamalar dikkate alınır. 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu², 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu³, Karayolları Trafik Yönetmeliği⁴, Motorlu Araçlar ve Römorkları Tip Onay Yönetmeliği⁵ gibi diğer mevzuatta yer alan tanımlar dikkate alınmaz. Ancak, Türk Gümrük Tarife Cetveli ve İzahnamesinde tanımlama veya açıklama olmadığı durumlarda, Gelir İdaresi Başkanlığınca yapılan belirleme ve açıklamalar doğrultusunda işlem tesis edilir.

3. Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon (G.T.İ.P.) Numarasının Tespiti

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında, Kanuna ekli listelerde yer alan malların Türk Gümrük Tarife Cetvelinde tanımlanan eşyalar olduğu hükme bağlanmıştır.

Dolayısıyla, ÖTV'ye tabi mallar, esas itibarıyla, Kanuna ekli listelerde, Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki tarife, tarife alt pozisyon açılımları, G.T.İ.P. numaralarına yer verilmek suretiyle ve Türk Gümrük Tarife Cetvelinde tanımlandığı şekilde belirlenmiştir.

Bu bağlamda, ülkemizde bir malın Türk Gümrük Tarife Cetvelinin hangi G.T.İ.P. numarasında sınıflandırıldığı belirlenmesinde yetkili kurum Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olup, yükümlülerin bu husustaki talepleri bu Bakanlığın Bölge Müdürlükleri tarafından ilgili mevzuatı çerçevesinde sonuçlandırılmaktadır.

4. Malın Sınıflandırıldığı G.T.İ.P. Numarasının veya Tanımının Değişmesi

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca, Kanuna ekli listelerdeki malların tarife numaralarında veya tanımlarında, Kanuna ekli listeler dışında yapılacak değişiklikler ÖTV uygulamasında hüküm ifade etmez.

Buna göre, (II) sayılı listede yer alan bir malın, G.T.İ.P. numarasının veya tanımının değiştirilmek ya da kaldırılmak suretiyle başka bir G.T.İ.P. numarasına taşınması veya bu mal için yeni G.T.İ.P. numarası/numaraları ihdas edilmesi ve benzeri hallerde, Kanuna ekli (II) sayılı listede değişiklik yapılmadığı sürece, Özel Tüketim Vergisi Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararları ile Özel Tüketim Vergisi Genel Tebliği açısından uygulamada değişiklik olmaz.

Öte yandan Maliye Bakanlığı, Kanuna ekli listelerdeki malların tarife numaralarında veya tanımlarındaki değişikliğin mahiyetini, Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yapılan değişikliklere bağlı olarak açıklamaya yetkilidir.

B- TANIMLAR

1. İthalat

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde, verginin konusuna giren malların Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine girişi "ithalat" olarak tanımlanmıştır.

Bu kapsamda, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun⁶ geçici ithalat ve hariçte işleme rejimleri ile geri gelen eşyaya ilişkin hükümleri uyarınca Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine giren mallar da ithal edilmiş sayılır.

2. İlk İktisap

Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listede yer alan mallardan kayıt ve tescile tabi olanlarda verginin konusuna giren işlem, bunların ilk iktisabıdır.

Kanunun 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendine göre "ilk iktisap", (II) sayılı listedeki mallardan Türkiye'de kayıt ve tescil edilmemiş olanların, kullanılmak üzere ithali veya motorlu araç ticareti yapanlardan ya da

² 18.10.1983 tarihli ve 18195 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

³ 23.02.1963 tarihli ve 11342 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

⁴ 18.07.1997 tarihli ve 23053 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

⁵ 28.06.2009 tarihli ve 27272 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

⁶ 04.11.1999 tarihli ve 23866 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenlerden iktisabını, motorlu araç ticareti yapanlar tarafından kullanılmaya başlanmasını, aktive alınmasını veya adlarına kayıt ve tescil ettirilmesini ifade eder.

Bu çerçevede ilk iktisap, Türkiye'de henüz kayıt ve tescil edilmemiş taşıtların iktisabı ile ilgili bir kavram olup, kapsama giren taşıtların müzayede yoluyla veya motorlu araç ticareti yapanlardan kullanılmak ve/veya kayıt ve tescil ettirilmek üzere edinilmesidir. Taşıtların kullanılmak üzere ithalatı da ilk iktisaptır. Bu taşıtların getirildiği ülkede kayıt ve tescile tabi tutulmuş veya kullanılmış olması, ithalatı sırasında vergi uygulanmasını engellemez. Ancak taşıtların motorlu araç ticareti yapanlarca satılmak üzere ithal edilmesi halinde bu safhada vergi uygulanmaz.

Örneğin, motorlu araç ticareti yapanlar kapsamındaki ana bayi, bölge bayii, bayi, yetkili satıcı ve acentelerin; bu durumlarını tevsik etmeleri şartıyla, Türkiye'de imal edilen veya satılmak üzere ithal edilen kayıt ve tescile tabi taşıtları satmak amacıyla iktisap etmeleri ilk iktisap sayılmaz. Ayrıca, mülkiyeti devredilmeden ve kayıt ve tescili iptal ettirilmeden/silinmeden tamir, bakım ve onarım amacıyla geçici olarak yurt dışına gönderilen kayıt ve tescil edilmiş bir taşıtın, bu işlemleri takiben geri getirilmesi, bu taşıtın Türkiye'de kayıt ve tescil edilmemiş olmasından bahsedilemeyeceği için ilk iktisap kapsamında değerlendirilmez.

Kayıt ve tescil edilmiş olsa dahi 23/2/1995 tarihli ve 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun⁷ hükümleri gereğince alıcıları tarafından iade edilen taşıtların, aynen veya tamir, onarım gibi bir işlem gördükten sonra motorlu araç ticareti yapanlardan iktisabı ile motorlu araç ticareti yapanlar tarafından kullanılmaya başlanması, aktiflerine alınması veya adlarına kayıt ve tescil ettirilmesi de ilk iktisap sayılır. Öte yandan 4077 sayılı Kanun, 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun⁸ ile 28/5/2014 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmış olup, bu Kanunun 86 ncı maddesinde, diğer mevzuatta 4077 sayılı Kanuna yapılan atıfların 6502 sayılı Kanuna yapılmış sayılacağı hükme bağlanmıştır.

3. Kayıt ve Tescil

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendinde "kayıt ve tescil", motorlu taşıtların ilgili mevzuat gereğince trafik, belediye, liman ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce tutulan sivil hava vasıtaları siciline kayıt ve tescil edilmesi olarak tanımlanmıştır.

3.1. Kayıt ve Tescile Tabi Olanlar

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde geçen "kayıt ve tescile tabi olanlar" ifadesi;

i. Kara taşıtları için, Karayolları Trafik Kanunu ve Karayolları Trafik Yönetmeliğine göre trafik tescil kuruluşlarınca,

ii. Deniz taşıtları için, belediyeler veya liman başkanlıklarınca,

iii. Hava taşıtları için, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce kayıt ve tescil edilmesi zorunlu olan taşıtları kapsar.

Deniz taşıtları bakımından, bağlama kütüğüne kaydı zorunlu olanlar da bu kapsamda değerlendirilir.

3.2. Kayıt ve Tescile Tabi Olmayanlar

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde geçen "kayıt ve tescile tabi olmayanlar" ifadesi, (II) sayılı listede yer alan taşıtlardan, Tebliğin (I/B/3.1) bölümünde sayılanlar dışında kalanları kapsar. Örneğin; kar üzerinde hareket etmeye yarayan taşıtlar, golf sahalarında insan taşımada kullanılan arabalar, Off Road (trafiğe çıkışı yasaklı) ATV'ler ile tip onayından muaf yol süpürme araçları bu kapsamdadır.

Ayrıca, "kayıt ve tescil" tanımına, Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından yapılan kayıt ve tescil işlemi dâhil değildir. Dolayısıyla, Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından kayıt ve tescil edilen/edilecek taşıtlar, bu Kanun uygulamasında "kayıt ve tescile tabi olmayanlar" kapsamında değerlendirilir.

Bununla birlikte, (II) sayılı listeye göre 87.04 ve 87.05 tarife pozisyonları sıralarındaki motorlu taşıtlardan, sadece kayıt ve tescile tabi olanlar ÖTV kapsamında olup, Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından kayıt ve tescili yapılan söz konusu taşıtların, daha sonra Türk Silahlı Kuvvetlerince ilk iktisap kapsamında satışı veya devri genel hükümler çerçevesinde ÖTV'ye tabidir.

4. Motorlu Araç Ticareti Yapanlar

⁷ 08.03.1995 tarihli ve 22221 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

⁸ 28.11.2013 tarihli ve 28835 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (d) bendine göre, “motorlu araç ticareti yapanlar”, kayıt ve tescile tabi olan taşıtları satmak üzere imal, inşa veya ithal edenler ile fabrika, ana bayi, bölge bayii, bayi, yetkili satıcı, acenteler ve Maliye Bakanlığınca bu nitelikte olduğu tespit edilenlerdir.

Bayilik, yetkili satıcılık veya acentelik ilişkisinin noter nezdinde yapılmış sözleşme ile tesis edilmiş olması aranır.

Kayıt ve tescile tabi taşıtları satmak üzere ithal edenlerin, motorlu araç ticareti ile işgal ettiklerini, ilgili ticaret sicili müdürlüğünden alınan ve faaliyet/işletme konuları arasında motorlu araç ticareti veya benzeri ifadelerin bulunduğuna dair “Sicil Tasdiknamesi”nin veya yazının aslını ya da noter onaylı örneğini gümrük idarelerine ibraz etmek suretiyle tevsik etmeleri halinde, ithal aşamasında ÖTV aranmaksızın işlem tesis edilir. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı nezdinde yürütülen Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS) üzerinden kuruluşu yapılarak tescil işlemi gerçekleştirilenlerden “Sicil Tasdiknamesi” veya yazı ibrazı istenmez. Bu kapsamdakilerin MERSİS numaraları üzerinden sicil kayıtlarındaki faaliyet konularının kontrol edilmesi suretiyle motorlu araç ticareti ile işgal edip etmedikleri tespit edilir. MERSİS üzerinden bu kontrolün yapılmasının mümkün olmaması halinde, bunlardan da söz konusu belge veya yazının ibrazı istenir. Bunun yanı sıra, kayıt ve tescile tabi taşıtları satmak üzere ithal edecek olanların, bu kapsamdaki ithalatlarında ÖTV aranmaksızın işlem tesisi için gümrük müdürlüklerince, ilk iktisabı yapılmamış ÖTV’ye tabi motorlu araçların ticaretinin ithalatçılar tarafından icra edildiğine dair bağlı olunan vergi dairesi müdürlüğünden/başkanlığından alınan yazının aslı veya noter onaylı örneği de aranır. Bu yazı, vergi daireleri tarafından en fazla iki yıllık dönemleri kapsayacak şekilde verilir ve yazının geçerlilik süresi içinde yapılan ithalatlar bakımından geçerlidir.

Kanunun 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (d) bendi kapsamında, Maliye Bakanlığınca bu nitelikte oldukları tespit edilenler, Türkiye’de kayıt ve tescil edilmemiş motorlu araçlar üzerinde tadilat veya ek imalat yapmak suretiyle motorlu araç ticaretiyle uğraşanlardır. Bunların, taşıtların tadilatını veya bu taşıtlarla ilgili ek imalat yaptıklarını gösteren sanayi sicil belgesine sahip olmaları gerekir. Bu mükellefler, durumlarını tevsik eden sanayi sicil belgesinin aslı veya noter onaylı örneğiyle birlikte Gelir İdaresi Başkanlığına başvururlar. Yapılacak yoklama ve değerlendirme sonucuna göre başvuru sahibi mükelleflere, kayıt ve tescile tabi olan motorlu taşıtların tadilatı veya ek imalatını yaparak bunları satmak üzere yurt içinden alımında veya ithalinde, ÖTV uygulanmaması gerektiğine dair bir örneği Tebliğ ekinde (EK:1) olarak yer alan yazı verilebilir. Ayrıca, sanayi sicil belgesinin yenilenmesi veya değişikliği, unvan, adres, vergi kimlik numarası değişikliği gibi durumlarda, Gelir İdaresi Başkanlığına başvurularak, yeni bir yazı verilmesi talep edilir. Sanayi sicil belgesinin yenilenmesi veya değişikliği halinde, yeni sanayi sicil belgesinin aslı veya noter onaylı örneğiyle birlikte başvurulması gerektiği tabiidir.

Gelir İdaresi Başkanlığından söz konusu yazıyı alan mükellefler, kayıt ve tescil edilmemiş taşıtları tadilat veya ek imalat yaparak satmak üzere yurt içinden alımında veya ithalinde, bu yazının aslını veya noter onaylı örneğini satıcıya veya gümrük idaresine vermek suretiyle ÖTV ödemeksizin işlem yaptırabilir. İthalde bu yazıyı ibraz edenlerden, ayrıca vergi dairesi yazısı aranmaz.

Söz konusu yazıya istinaden ÖTV uygulanmaksızın satın alınan Kanuna ekli (II) sayılı liste kapsamındaki taşıtların, tadilat veya ek imalat yapılarak mezkûr Kanunun 1 inci maddesi kapsamında tesliminde, tadilat veya ek imalat yapanlar tarafından ÖTV beyan edilip ödeneceği tabiidir. Ayrıca, yazı sahibi mükellefler tarafından, tadilat veya ek imalat sonrası kayıt ve tescile tabi taşıtların satılmak üzere bayileri veya acentelerine teslimi ÖTV’ye tabi değildir. Ancak, bu taşıtların söz konusu bayi veya acenteler tarafından ilk iktisap kapsamında satışı ÖTV’ye tabidir.

Kamu kurum ve kuruluşlarına taşıt temin eden Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü yukarıda belirtilen nitelikler aranmaksızın, motorlu araç ticareti yapanlar kapsamındadır.

5. Teslim ve Teslim Sayılan Haller

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (e) bendinde “teslim”, bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesi olarak tanımlanmıştır.

Ayrıca aynı maddenin,

• (2) numaralı fıkrasında, bir malın alıcı veya onun adına hareket edenlerin gösterdiği yere veya kişilere tevdiinin teslim hükmünde olduğu, malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesinin başlatılması veya nakliyeciyenin de mal teslimi olduğu, trampanın iki ayrı teslim hükmünde olduğu,

• (3) numaralı fıkrasında, vergiye tabi malların, vergiye tabi olan malların imali dışında her ne suretle olursa olsun kullanılması, sarfi, işletmeden çekilmesi veya işletme personeline ücret, prim, ikramiye, hediye, teberru gibi namlarla verilmesi ile mülkiyeti muhafaza kaydıyla yapılan satışlarda zilyetliğin devrinin teslim sayılacağı hükme bağlanmıştır.

Dolayısıyla, teslim işleminde satılan taşıtın gönderildiği yere varmış olması şart değildir. Satılan taşıtın nakliyesine başlanması veya nakliyeciyen da sürücüye tevdi edilmesi de teslimdir. Trampa iki ayrı teslim sayıldığından, vergiye tabi bir taşıtın karşılığının yine vergiye tabi bir taşıt olması halinde, her iki teslim ayrı ayrı ÖTV'ye tabidir.

Vergiye tabi taşıtların her ne suretle olursa olsun işletmeden çekilmesi veya işletme personeline ücret, prim, ikramiye, hediye, teberru gibi namlarla verilmesi teslim olarak kabul edilir. Bu şekilde vergiye tabi taşıtların üçüncü şahıslara satılması ile personele ücret, prim, ikramiye, hediye, teberru gibi namlarla verilmesi ya da özel amaçlarla işletmeden çekilmesi arasında, vergilendirme açısından bir fark yoktur.

Mülkiyeti muhafaza kaydıyla yapılan satışlarda, malın zilyetliği alıcıya geçmekle birlikte, mülkiyet satıcıda kalmaktadır. Bu şekilde yapılan taşıt satışlarında, zilyetliğin devri ile teslim gerçekleşmiş sayılır.

Teslim ve teslim sayılan haller, Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinin⁹ (I/A/2 ve 3) bölümlerinde yapılan açıklamalara göre değerlendirilir.

C- VERGİYİ DOĞURAN OLAY

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinde vergiyi doğuran olay, işlemlerin özelliklerine göre ayrı ayrı tayin ve tespit edilmiştir.

Buna göre;

- i. Kayıt ve tescile tabi olan taşıtlarda vergiyi doğuran olay, bu taşıtların ilk iktisabı anında,
- ii. Kayıt ve tescile tabi olmayan taşıtlarda vergiyi doğuran olay, bunların imal edenler tarafından teslimi ile ÖTV uygulanmadan önce müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler tarafından teslimi anında,
- iii. Taşıtın tesliminden önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere vergiyi doğuran olay, fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi anında,
- iv. Kısım kısım mal tesliminin mutad olduğu veya bu hususta mutabık kalındığı hallerde vergiyi doğuran olay, her bir kısmın tesliminde,
- v. Komisyoncular vasıtasıyla veya konsinyasyon suretiyle yapılan satışlarda vergiyi doğuran olay, imalatçı veya ithalatçı tarafından taşıtın komisyoncuya veya konsinye işletmelere verildiği anda değil, taşıtların komisyoncular veya konsinye işletmeler tarafından alıcıya tesliminde,
- vi. Kayıt ve tescile tabi taşıtların kullanılmak üzere ithali ile kayıt ve tescile tabi olmayan taşıtların ithalinde vergiyi doğuran olay; Gümrük Kanununa göre gümrük yükümlülüğünün doğması, ithalat vergilerine tabi olmayan işlemlerde ise gümrük beyannamesinin tescili anında meydana gelir.

Ç- MÜKELLEF VE VERGİ SORUMLUSU

1. Mükellef

1.1. Kayıt ve Tescile Tabi Olan Taşıtlarda

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendinde, (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanlar bakımından mükellefler sayılmaktadır.

Buna göre, kayıt ve tescile tabi olmakla birlikte henüz kayıt ve tescil edilmemiş taşıtların;

- Motorlu araç ticareti yapanlardan kullanılmak üzere alımında, motorlu araç ticareti yapanlar,
 - Kullanılmak üzere ithalinde, ithalatçı yapanlar,
 - Kullanılmak üzere müzayede yoluyla alımında, müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler
- ÖTV'nin mükellefidir.

Bu çerçevede, Türkiye'de kayıt ve tescil edilmemiş olan taşıtların kullanılmak üzere satışını yapan fabrika, ana bayi, bölge bayi, bayii, yetkili satıcı ve acenteler, Maliye Bakanlığınca motorlu araç ticareti yapanlar kapsamında değerlendirilenler ile bu taşıtların müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler ÖTV mükellefidir. Örneğin; bayinin, Türkiye'deki distribütörden satmak üzere taşıt alımında, distribütörün ÖTV mükellefiyeti söz konusu olmaz. Bu

⁹ 26.04.2014 tarihli ve 28983 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

durumda mükellef, taşıtı kullanıcıya satan bayidir. Ancak taşıtın satışının bayi aracılığı olmaksızın doğrudan distribütör tarafından yapılması halinde, distribütörün mükellef olacağı tabiidir.

Kayıt ve tescile tabi taşıtların kullanılmak üzere ithalinde ise mükellef, bu taşıtları kullanmak, aktive almak veya adlarına kayıt ve tescil ettirmek üzere ithal edenlerdir.

İmal veya inşa ettiği ya da satmak üzere ithal ettiği/yurt içinden satın aldığı taşıtı kullanan, aktifine alan veya kendi adına kayıt ve tescilini yaptıran motorlu araç ticareti yapanlar da ilk iktisap kapsamındaki bu işlemleri nedeniyle ÖTV mükellefidir.

1.2. Kayıt ve Tescile Tabi Olmayan Taşıtlarda

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca ÖTV mükellefi, (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayanları imal, inşa, ithal edenler veya ÖTV uygulanmadan önce müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenlerdir.

Bu malların imalatçılarına ilişkin ÖTV mükellefiyeti, imalat faaliyetine başlanmasından önce tesis ettirilir.

1.3. ÖTV Mükellefiyetinin Sona Ermesi

4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun¹⁰ 153 üncü maddesi uyarınca ÖTV mükellefiyeti tesis ettiren mükellefler, ÖTV'ye tabi işlemleri bulunmaması nedeniyle ÖTV mükellefiyetlerinin sona erdirilmesini, bir dilekçe ile bağlı buldukları vergi dairesine başvurmak suretiyle isteyebilir. Bu dilekçe üzerine mükellefiyet kaydı ilgili vergi dairesince terkin edilir.

Ancak Vergi Usul Kanununun 160 ıncı maddesi hükmü uyarınca, mükellefin ÖTV'ye ilişkin mükellefiyet kaydının terkin edilmesi, mükellefin işi bırakmasından önceki döneme ilişkin yükümlülüklerini ortadan kaldırmayacağı gibi, bu tarihten sonra faaliyette bulunduğunun tespiti halinde, bu dönemlere ilişkin vergilendirmeye ve sahte belge düzenleme fiilini işleyenler hakkında kovuşturma yapılmasına ve ceza uygulanmasına da engel teşkil etmez.

2. Vergi Sorumlusu

2.1. Mükellefin Türkiye İçinde İkametgâhının, İşyerinin, Kanuni ve İş Merkezlerinin Bulunmaması Halinde Sorumluluk

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrası kapsamında, ÖTV mükellefinin Türkiye içinde ikametgâhının, işyerinin, kanuni ve iş merkezlerinin bulunmaması halinde, verginin konusuna giren malları mükelleften teslim alanlar veya adına hareket edenler, ÖTV'nin beyanı ve ödenmesiyle ilgili ödevlerin yerine getirilmesinden mükellef gibi sorumludur.

2.2. Belgesiz Mal Bulundurulması Halinde Sorumluluk

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrasına göre, fiili veya kaydı envanter sırasında Kanuna ekli listelerdeki malların belgesiz olarak bulundurulduğunun tespiti halinde, belgesiz mal bulunduran mükelleflere, bu malların alış belgelerinin ibrazı için tespit tarihinden itibaren 10 günlük bir süre verilir. Bu süre içinde alış belgelerinin ibraz edilememesi halinde, belgesi ibraz edilemeyen malın, tespit tarihindeki emsal bedeli üzerinden hesaplanan ÖTV, alışını belgeleyemeyen mükellef adına re'sen tarh edilir. Bu tarhiyata vergi ziyai cezası uygulanır.

Dolayısıyla, bu kapsamda işlem tesis edilebilmesi için, mükellefiyetin veya mükellefiyeti gerektirecek faaliyetin bulunması ve söz konusu malların belgesiz olarak bulundurulduğunun fiili veya kaydı envanter neticesinde tespit edilmesi gerekmekte olup, bu yönde herhangi bir tespit bulunmadığı sürece mezkûr düzenleme kapsamında ÖTV tarhiyatı yapılmaz.

Öte yandan, belgesiz mal bulunduran mükelleflere bu malları satanlara, bu satışları ile ilgili vergi inceleme raporuna dayanılarak ÖTV tarhiyatı yapıldığı takdirde, bu kapsamda ayrıca alıcıdan ÖTV ve buna ilişkin ceza aranmaz.

Kayıt ve tescile tabi olan taşıtların ilk iktisapları vergilendirildiğinden, henüz Türkiye'de kayıt ve tescil ettirilmemiş taşıtları belgesiz olarak bulundurduğu tespit edilen motorlu araç ticareti yapan mükellefler hakkında, taşıtları ilk iktisap kapsamında kullanmaya başladıklarına veya aktiflerine aldıklarına ilişkin ayrıca bir tespit olmadığı sürece bu kapsamda işlem tesis edilmez.

(Değişik kısım başlığı: RG-12/5/2018-30419)

II- İSTİSNALAR, VERGİ İNDİRİMİ VE VERGİNİN İADESİ

¹⁰ 10.01.1961 tarihli ve 10703 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

(II) SAYILI LİSTE

G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Oranı (%)
87.01	Traktörler (87.09 pozisyonuna giren traktörler hariç) [Yalnız ATV (her türlü arazide kullanılan araç) ve UTV (çok amaçlı hizmet aracı)]	25
8701.20	Yarı römorkler için çekiciler	4
87.02	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücü dahil) motorlu taşıtlar - Otobüs - Midibüs - Minibüs	1 4 9
87.03	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımaya üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (87.02 pozisyonuna girenler hariç) (steysin vagonlar ve yarış arabaları dahil) [Yalnız binek otomobilleri, steysin vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları vb., (Para arabaları dahil), motorlu karavanlar, elektrik, gaz, güneş enerjili vb. motorlu taşıtlar.] [Ambulanslar, mahkum taşımaya mahsus arabalar, cenaze arabaları, itfaiye öncü arabaları gibi özel amaçla yapılmış motorlu taşıtlar, özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar, diğerleri (Golf arabaları vb. taşıtlar) hariç] - Yük taşımada kullanılıp azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi (Yolcu taşıma kapasitesi sürücü dahil toplam yolcu sayısının 70 kilogramla çarpılması suretiyle hesaplanır. Bu hesaplamada koltuk olmasa dahi, koltuk montajı için bulunan sabit tertibatlar da koltuk olarak dikkate alınır) istiap haddinin (bir aracın güvenle taşıyabileceği sürücü ve yolcu dahil toplam yük ağırlığı) % 50'sinin altında olan motorlu araçlardan (bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilenler, binek otomobilleri, steysin vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları hariç) -- İstiap haddi 850 kilogramı geçmeyip motor silindir hacmi 2000 cm ³ 'ün altında olanlar -- İstiap haddi 850 kilogramı geçip motor silindir hacmi 2800 cm ³ 'ün altında olanlar -- Sadece elektrik motorlu olanlar - Sürücü dahil 9 kişilik oturma yeri olanlardan -- Motor silindir hacmi 3200 cm ³ 'ü geçmeyenler -- Sadece elektrik motorlu olanlar - ATV (her türlü arazide kullanılan araç) ve UTV (çok amaçlı hizmet aracı) - Motorlu karavanlar - Diğerleri -- Motor silindir hacmi 1600 cm ³ 'ü geçmeyenler --- Özel tüketim vergisi matrahı 92.000 TL'yi aşmayanlar --- Özel tüketim vergisi matrahı 92.000 TL'yi aşmış, 150.000 TL'yi aşmayanlar --- Diğerleri -- Motor silindir hacmi 1600 cm ³ 'ü geçen fakat 2000 cm ³ 'ü geçmeyenler --- Elektrik motoru da olanlardan elektrik motor gücü 50 kW'ı geçip motor silindir hacmi 1800 cm ³ 'ü geçmeyenler ---- Özel tüketim vergisi matrahı 114.000 TL'yi aşmayanlar ---- Özel tüketim vergisi matrahı 114.000 TL'yi aşmış, 170.000 TL'yi aşmayanlar ---- Diğerleri --- Diğerleri ---- Özel tüketim vergisi matrahı 170.000 TL'yi aşmayanlar ---- Diğerleri -- Motor silindir hacmi 2000 cm ³ 'ü geçenler	15 15 10 15 10 25 45 45 50 80 45 50 80 130 150

	<p>--- Elektrik motoru da olanlardan elektrik motor gücü 100 kW'ı geçip motor silindir hacmi 2500 cm³'ü geçmeyenler</p> <p>---- Özel tüketim vergisi matrahı 170.000 TL'yi aşmayanlar</p> <p>---- Diğerleri</p> <p>--- Diğerleri</p> <p>-- Sadece elektrik motorlu olanlar</p> <p>--- Motor gücü 85 kW'ı geçmeyenler</p> <p>--- Motor gücü 85 kW'ı geçen fakat 120 kW'ı geçmeyenler</p> <p>--- Motor gücü 120 kW'ı geçenler</p>	<p>130</p> <p>150</p> <p>220</p> <p>10</p> <p>25</p> <p>60</p>
8703.10.11.00.00	Özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar	6,7
8703.10.18.00.00	Diğerleri (Golf arabaları vb. taşıtlar)	6,7
87.04	<p>Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar</p> <p>(Yalnız kayıt ve tescile tabi olanlar)</p> <p>- Azami yüklü kütlesi 4700 kilogramı geçmeyip, sürücü sırasından başka oturma yeri veya sürücü sırası dışında yanda pencereleri olanlar (kapalı kasalı olmayanlardan motor silindir hacmi 3200 cm³'ü geçmeyenler hariç);</p> <p>-- Motor silindir hacmi 3000 cm³'ü geçmeyenler</p> <p>-- Motor silindir hacmi 3000 cm³'ü geçen fakat 4000 cm³'ü geçmeyenler</p> <p>-- Motor silindir hacmi 4000 cm³'ü geçenler</p> <p>-- Sadece elektrik motorlu olanlar</p> <p>--- Motor gücü 85 kW'ı geçmeyenler</p> <p>--- Motor gücü 85 kW'ı geçen fakat 120 kW'ı geçmeyenler</p> <p>--- Motor gücü 120 kW'ı geçenler</p> <p>- Kapalı kasalı olup istiap haddi 620 kilogramın altında olanlar</p> <p>-- Sadece elektrik motorlu olanlar</p> <p>-- Diğerleri</p> <p>- ATV (her türlü arazide kullanılan araç) ve UTV (çok amaçlı hizmet aracı)</p> <p>- Diğerleri</p> <p>-- Sadece elektrik motorlu olanlar</p> <p>-- Diğerleri</p>	<p>10</p> <p>52</p> <p>75</p> <p>10</p> <p>52</p> <p>75</p> <p>10</p> <p>10</p> <p>25</p> <p>4</p> <p>4</p>
87.05	Özel amaçlı motorlu taşıtlar (insan veya eşya taşımak üzere özel olarak yapılmış olanlar hariç) (örneğin; kurtarıcılar, vinçli taşıtlar, itfaiye taşıtları, beton karıştırıcı ile mücehhez taşıtlar, yol süpürmeye mahsus arabalar, püskürtme yapan arabalar, seyyar atölyeler, seyyar radyoloji üniteleri) [(Yalnız kayıt ve tescile tabi olanlar) (İtfaiye taşıtları hariç)]	4
87.09	Fabrika, antrepo, liman veya hava limanlarında kısa mesafelerde eşya taşımaya mahsus, kaldırma tertibatı ile donatılmamış kendinden hareketli yük arabaları; demiryolu istasyon platformlarında kullanılan türde çekiciler; bu taşıtların aksam ve parçaları	4
87.11	<p>Motosikletler (mopedler dahil) ve bir yardımcı motoru bulunan tekerlekli taşıtlar (sepetli olsun olmasın); sepetler (sepetler hariç)</p> <p>(Sadece elektrik motorlu olanlar hariç)</p> <p>- Motor silindir hacmi 250 cm³'ü geçmeyenler</p> <p>- Motor silindir hacmi 250 cm³'ü geçenler</p>	<p>8</p> <p>37</p>
8711.60.10.00.00	Sürekli nominal gücü 250 watt'ı geçmeyen yardımcı bir elektrik motoru olan pedal yardımcı, iki, üç ve dört tekerlekli taşıtlar	3
8711.60.90.00.11	Motor gücü 20 kW'ı geçenler	37
8711.60.90.00.12	Motor gücü 20 kW'ı geçmeyenler	3
88.02	Diğer hava taşıtları (helikopterler, uçaklar gibi); uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yürünge-altı araçları [(Yalnız helikopterler ve uçaklar) (Askeri, zirai, yangınla mücadelede kullanılan özel yapıdaki helikopterler ve uçaklar hariç)]	0,5

8901.10.10.00.11	18 Gros tonilatoyu geçmeyen gezinti gemileri (Denizde seyretmeye mahsus olanlar)	0
8901.10.90.00.11	Yolcu ve gezinti gemileri (Denizde seyretmeye mahsus olmayanlar)	0
89.03	Yatlar ve diğer eğlence ve spor amaçlı deniz taşıtları; kürekli kayıklar ve kanolar (Şişirilebilir olanlar, birim ağırlığı 100 kg.ı geçmeyenler, kürekli kayıklar ve kanolar hariç) - Yatlar, kotralar, tekneler ve gezinti gemileri	8 0

BİRİNCİ BÖLÜM
Konu, Tanımlar, Vergiyi Doğuran Olay, Mükellef

Verginin konusu
Madde 1

1. Bu Kanuna ekli;

a) (I) sayılı listedeki malların ithalatçıları veya rafineriler dahil imal edenler tarafından teslimi,

b) (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olanların ilk iktisabı,

c) (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olmayanlar ile (III) ve (IV) sayılı listelerdeki malların ithalatı veya imal ya da inşa edenler tarafından teslimi,

d) (I), (III) ve (IV) sayılı listelerdeki mallar ile (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olmayanların özel tüketim vergisi uygulanmadan önce müzayede yoluyla satışı,

Bir defaya mahsus olmak üzere özel tüketim vergisine tâbidir.

2. (5479 sayılı Kanununun 7'nci maddesiyle değişen fıkra Yürürlük; 08.04.2006)(1) Kanuna ekli listelerde yer alan mallar Türk Gümrük Tarife Cetvelinde tanımlanan eşyalardır. Bu malların tarife numaralarında veya tanımlarında bu Kanuna ekli listeler dışında yapılacak değişiklikler Özel Tüketim Vergisi Kanununun uygulanmasında hüküm ifade etmez. **(5766 sayılı Kanununun 19/a maddesiyle eklenen cümle Yürürlük; 01.07.2008)** Bu Kanuna ekli listelerdeki malların tarife numaralarında veya tanımlarındaki değişikliğin mahiyetini, Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yapılan değişikliklere bağlı olarak açıklamaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(1) (5479 sayılı Kanunla değişmeden önceki fıkra)2. Kanuna ekli listelerde yer alan mallar, Türk Gümrük Tarife Cetvelinde tanımlanan eşyalardır.

Tanımlar, teslim ve teslim sayılan haller
Madde 2

1. Bu Kanunun uygulanmasında;

a) İthalat: Verginin konusuna giren malların Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine girişini,

b) İlk iktisap: (II) sayılı listedeki mallardan Türkiye'de kayıt ve tescil edilmemiş olanların kullanılmak üzere ithalini, müzayede yoluyla veya kayıt ve tescil edilmiş olsa dahi 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümlerine göre iade edilenler de dahil motorlu araç ticareti yapanlardan iktisabını, motorlu araç ticareti yapanlar tarafından kullanılmaya başlanmasını, aktife alınmasını veya adlarına kayıt ve tescil ettirilmesini,

c) Kayıt ve tescil: Motorlu taşıtların ilgili mevzuat gereğince trafik, belediye, liman ile Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce tutulan sivil hava vasıtaları siciline yapılan kayıt ve tescilini,

d) Motorlu araç ticareti yapanlar: (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olanları imal, inşa veya ithal edenler ile fabrika, ana bayi, bölge bayii, bayi, yetkili satıcı ve acenteler ile Maliye Bakanlığınca bu nitelikte oldukları tespit edilenleri,

e) Teslim: Bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesini,

ifade eder.

2. Bir malın alıcı veya onun adına hareket edenlerin gösterdiği yere veya kişilere tevdi teslim hükmündedir. Malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesinin başlatılması veya nakliyeciyen da sürücüye tevdi edilmesi de mal teslimidir. Trampa iki ayrı teslim hükmündedir. Kap veya ambalajların geri verilmesinin mutad olduğu hallerde teslim, bunların içinde bulunan mallar itibarıyla yapılmış sayılır.

3. Aşağıdaki haller de teslim sayılır:

a) Vergiye tâbi malların, vergiye tâbi olan malların imali dışında her ne suretle olursa olsun kullanılması, sarfı, işletmeden çekilmesi veya işletme personeline ücret, prim, ikramiye, hediye, teberru gibi namlarla verilmesi,

b) Mülkiyeti muhafaza kaydıyla yapılan satışlarda zilyetliğin devri.

Vergiye doğuran olay
Madde 3

Vergiyi doğuran olay;

- a) Mal teslimi veya ilk iktisap hallerinde malın teslimi veya ilk iktisabı,
- b) Malın tesliminden önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi,
- c) Kısım kısım mal teslim edilmesi mutad olan veya bu hususlarda mutabık kalınan hallerde, her bir kısmın teslimi,
- d) Komisyoncular vasıtasıyla veya konsinyasyon suretiyle yapılan **(7316 sayılı kanunun 8 inci maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 22.04.2021)** satışlarda, (I), (II) ve (IV) sayılı listelerdeki malların alıcıya, (III) sayılı listedeki malların komisyoncuya veya konsinyi işletmeye teslimi (*),
- e) İthalatta, 4458 sayılı Gümrük Kanununa göre gümrük yükümlülüğünün doğması, ithalat vergilerine tâbi olmayan işlemlerde ise gümrük beyannamesinin tescilidir.

(5479 sayılı Kanunun 8' inci maddesiyle eklenen fıkra Yürürlük; 08.04.2006) Bu Kanuna ekli (I) sayılı listede yer alan malların 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu uyarınca el konulan veya 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca tasfiyelik hale gelenlerinden Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından belirlenen zorunlu standartlara uymayanlarının rafinerilere teslim edilmesi halinde vergiyi doğuran olay, bu malların rafineriler tarafından tesliminde gerçekleşir ve verginin mükellefi bu teslimi gerçekleştirenlerdir.

(*) Değişmeden önceki şekli: satışlarda malların alıcıya teslimi

Mükellef ve vergi sorumlusu
Madde 4

1. Özel tüketim vergisinin mükellefi, bu Kanuna ekli;

a) (I), (III) ve (IV) sayılı listelerdeki mallar ile (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olmayanları imal, inşa veya ithal edenler ile bu malların müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler,

b) (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olanlar için; motorlu araç ticareti yapanlar, kullanmak üzere ithal edenler veya müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenlerdir.

2. Mükellefin Türkiye içinde ikametgâhının, işyerinin, kanuni ve iş merkezlerinin bulunmaması halleri ile gerekli görülen diğer hallerde Maliye Bakanlığı, vergi alacağına emniyet altına alınması amacıyla vergiye tâbi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutabilir.

3. (5766 sayılı Kanununun 19/b maddesiyle eklenen fıkra Yürürlük; 01.07.2008) Fiilî veya kaydî envanter sırasında bu Kanuna ekli listelerdeki malların belgesiz olarak bulundurulduğunun tespiti halinde, belgesiz mal bulunduran mükelleflere, bu malların alış belgelerinin ibrazı için tespit tarihinden itibaren 10 günlük bir süre verilir. Bu süre içinde alış belgelerinin ibraz edilememesi halinde, belgesi ibraz edilemeyen malın tespit tarihindeki emsal bedeli üzerinden hesaplanan özel tüketim vergisi, alışını belgeleyemeyen mükellef adına re'sen tarh edilir. Tarh edilecek özel tüketim vergisi, asgari maktu vergi tutarına göre hesaplanacak vergiden az olamaz. Bu tarhiyata vergi ziyai cezası uygulanır.

Ancak, belgesiz mal bulunduran mükelleflere bu malları satanlara, bu satışları ile ilgili vergi inceleme raporuna dayanılarak özel tüketim vergisi tarhiyatı yapıldığı takdirde, ayrıca alıcıdan özel tüketim vergisi ve buna ilişkin ceza aranmaz.

İKİNCİ BÖLÜM İstisnalar

İhracat istisnası Madde 5

KONUŐULACAK MEVZUAT

- 1- 4760 Sayılı kanun 1, 2, 3 ve 4'ncü maddeleri
(Verginin konusu, teslim ve teslim sayılan haller, vergiyi doğuran olay, mükellef ve vergi sorumlusu)
- 2- ÖTV II sayılı liste güncel hali
- 3- II Sayılı liste ÖTV Uygulama Genel Tebliği
(12.06.2002 tarih ve 24783 sayılı RG Tanımlar, İlk İktisap, kayıt ve tescil tabi olan ve olmayanlar ayırımı, vergiyi doğuran olay)
- 4- Ankara Bölge İdaresi Mahkemesi Kararı
- 5- Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı 08.02.2019 Tarihli Özelge
- 6- İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı 01.10.2015 Tarihli Özelge

YANIT ARANAN KONULAR

- 1- Kayıt ve Tescile Tabi Araçlarda Teslim Ne Zaman Gerçekleşir?
- 2- Tasarruf Hakkı Hangi Anda Alıcıya Geçer?
- 3- Oto Aksesuar Satışının Kayıt Ve Tescilden Önce Veya Sonra Yapılmasının ÖTV Matrahına Etkisi Nedir?
- 4- Oto Aksesuarına Ait Bedelin Araç Satışı Sırasında Bir Kerede Alınmasının Değerlendirilmesi.
- 5- Teslim (veya Tasarruf Hakkının Geçışı) İle Fiilen Aracın Alınması Ve Trafiğe Çıkış Kavramları.